

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Δ/νσις: Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-7272.204, Fax 210-7272.210, e-mail: ecclesia.protocol@gmail.com

Πρωτ. 373

Αριθ.

Αθήνα, 29 Ἰανουαρίου 2024

Διεκπ. 204

Ε Γ Κ Υ Κ Λ Ι Ο Σ 3 0 8 5

Πρός

τό Χριστεπώνυμο Πλήρωμα
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Ἐγκύκλιος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος περί τοῦ Γάμου»

Τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,

Ὅπως ἔχετε ἐνημερωθῇ, μόλις πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες, δηλαδή τὴν 23ῃ Ἰανουαρίου 2024, συνήλθε ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι ἡ Ἀνωτάτη Ἀρχή τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ νά μελετήσῃ τό θέμα πού ἀνέκυψε στίς ἡμέρες μας, δηλαδή τὴν θέσπιση τοῦ «πολιτικοῦ γάμου» τῶν ὁμοφυλοφίλων, μέ ὅλες τίς συνέπειες πού ἐπιφέρει αὐτό στό οἰκογενειακό δίκαιο.

Ἡ Ἱεραρχία συζήτησε ἐπαρκῶς τό θέμα αὐτό μέ ὑπευθυνότητα καί νηφαλιότητα, ἀποδεικνύοντας γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ τὴν ἐνότητά της, καί στήν συνέχεια ὁμόφωνα ἀποφάσισε τά δέοντα πού ἔχουν ἀνακοινωθῇ.

Μιά ἀπὸ τίς ἀποφάσεις πού ἔλαβε εἶναι νά ἐνημερώσῃ τό πλήρωμά της, τό ὁποῖο θέλει νά ἀκούσῃ τίς ἀποφάσεις της καί τίς θέσεις της. Μέσα στό πλαίσιο αὐτό, ἡ Ἱεραρχία ἀπευθύνεται

πρός όλους ἐσᾶς, γιά νά διατυπώση τήν ἀλήθεια γιά τό σοβαρό αὐτό θέμα.

1. Τό ἔργο τῆς Ἐκκλησίας, διά μέσου τῶν αἰώνων, εἶναι διπλό, δηλαδή θεολογικό, μέ τό νά ὁμολογῇ τήν πίστη της, ὅπως τήν ἀποκάλυψε ὁ Χριστός καί τήν ἐζησαν οἱ Ἅγιοί της, καί ποιμαντικό, μέ τό νά ποιμαίνει τοὺς ἀνθρώπους στήν κατά Χριστόν ζωή.

Αὐτό τό ἔργο της φαίνεται στήν Ἀγία Γραφή καί στίς ἀποφάσεις τῶν Οἰκουμενικῶν καί Τοπικῶν Συνόδων, οἱ ὁποῖες θέσπισαν ὅρους γιά τήν ὀρθόδοξη πίστη καί ἱερούς κανόνες, πού καθορίζουν τά ὅρια μέσα στά ὁποῖα πρέπει νά κινουῦνται ὅλα τά μέλη της, Κληρικοί, Μοναχοί καί Λαϊκοί.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ποιμαίνει, δηλαδή θεραπεύει τίς πνευματικές ἀσθένειες τῶν ἀνθρώπων, ὥστε οἱ Χριστιανοί νά ζοῦν σέ κοινωνία μέ τόν Χριστό καί τοὺς ἀδελφούς τους, νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τήν φιλαυτία καί νά ἀναπτυχθῇ ἡ φιλοθεΐα καί ἡ φιλανθρωπία, δηλαδή ἡ ἰδιοτελής, φίλαυτη ἀγάπη νά γίνη ἀνιδιοτελής ἀγάπη.

2. Ὁ Θεός ἀγαπᾷ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, δικαίους καί ἀδίκους, ἀγαθοὺς καί κακοὺς, ἀγίους καί ἁμαρτωλοὺς· αὐτό κάνει καί ἡ Ἐκκλησία. Ἄλλωστε, ἡ Ἐκκλησία εἶναι πνευματικό Νοσοκομεῖο πού θεραπεύει τοὺς ἀνθρώπους, χωρίς νά ἀποκλείη κανέναν, ὅπως δείχνει ἡ παραβολή τοῦ Καλοῦ Σαμαρείτου, τήν ὁποία εἶπε ὁ Χριστός (Λουκ. ι', 30-37). Τό ἴδιο κάνουν καί τά νοσοκομεῖα καί οἱ ἱατροί γιά τίς σωματικές ἀσθένειες. Ὅταν οἱ ἱατροί κάνουν χειρουργικές ἐπεμβάσεις στοὺς ἀνθρώπους, κανεὶς δέν μπορεῖ νά ἰσχυρισθῇ ὅτι δέν ἔχουν ἀγάπη.

Ἀλλά οἱ ἄνθρωποι ἀνταποκρίνονται διαφορετικά σέ αὐτήν τήν ἀγάπη τῆς Ἐκκλησίας· ἄλλοι τήν ἐπιθυμοῦν καί ἄλλοι ὄχι. Ὁ ἥλιος ἀποστέλλει τίς ἀκτῖνες του σέ ὅλη τήν κτίση, ἄλλοι ὁμως φωτίζονται καί ἄλλοι καίγονται, καί αὐτό ἐξαρτᾶται ἀπό τήν φύση αὐτῶν πού δέχονται τίς ἡλιακές ἀκτῖνες.

Ἔτσι, ἡ Ἐκκλησία ἀγαπᾷ ὅλα τὰ βαπτισθέντα παιδιά της καί ὅλους τοὺς ἀνθρώπους πού εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ, μικροὺς καί μεγάλους, ἀγάμους καί ἐγγάμους, Κληρικούς, Μοναχοὺς καί Λαϊκοὺς, ἐπιστήμονες καί μὴ, ἄρχοντες καί ἀρχομένους, ἑτεροφύλους καί ὁμοφυλοφίλους, καί ἀσκεῖ τὴν φιλόανθρωπη ἀγάπη της, ἀρκεῖ, βέβαια, νὰ τό θέλουν καί οἱ ἴδιοι καί νὰ ζοῦν πραγματικά στήν Ἐκκλησία.

3. Ἡ Θεολογία τῆς Ἐκκλησίας γιά τόν Γάμο ἀπορρέει ἀπό τὴν Ἁγία Γραφή, τὴν διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας καί τὴν διάταξη τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου.

Στό βιβλίο τῆς Γενέσεως γράφεται: «Καί ἐποίησεν ὁ Θεός τόν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν, ἄρσεν καί θήλυ ἐποίησεν αὐτούς. Καί εὐλόγησεν αὐτούς λέγων· αὐξάνεσθε καί πληθύνεσθε καί πληρώσατε τὴν γῆν καί κατακυριεύσατε αὐτήν καί ἄρχετε τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καί τῶν πετεινῶν τοῦ οὐρανοῦ καί πάντων τῶν κτηνῶν καί πάσης τῆς γῆς καί πάντων τῶν ἐρπετῶν τῶν ἐρπόντων ἐπὶ τῆς γῆς» (Γεν., 1, 27-28).

Αὐτό σημαίνει ὅτι «ἡ δυαδικότητα τῶν δύο φύσεων καί ἡ συμπληρωματικότητά τους δέν ἀποτελοῦν κοινωνικές ἐπινοήσεις, ἀλλὰ παρέχονται ἀπὸ τόν Θεό». «ἡ ἱερότητα τῆς ἔνωσης ἄνδρα καί γυναίκας παραπέμπει στήν σχέση τοῦ Χριστοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας». «ὁ χριστιανικός Γάμος δέν εἶναι ἀπλῆ συμφωνία συμβίωσης, ἀλλὰ ἱερό Μυστήριο, διὰ τοῦ ὁποίου ὁ ἄνδρας καί ἡ γυναίκα λαμβάνουν τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ γιά νὰ προχωρήσουν πρὸς τὴν θέωσή τους». «ὁ πατέρας καί ἡ μητέρα εἶναι συστατικά στοιχεῖα τῆς παιδικῆς καί τῆς ἐνήλικης ζωῆς».

Ὅλη ἡ θεολογία τοῦ Γάμου φαίνεται καθαρά στήν ἀκολουθία τοῦ Μυστηρίου τοῦ Γάμου, στά τελούμενα καί τίς εὐχές. Σ' αὐτό τό Μυστήριο ἡ ἔνωση ἀνδρός καί γυναικός ἱερολογεῖται ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ, μέ τίς ἀπαραίτητες προϋποθέσεις. Τά ἀποτελέσματα τοῦ ἐν Χριστῷ Γάμου εἶναι ἡ δημιουργία καλῆς συζυγίας καί οἰκογενείας, ἡ γέννηση παιδιῶν, ὡς καρποῦ τῆς ἀγάπης τῶν δύο συζύγων, ἄνδρα καί γυναίκας, καί ἡ σύνδεσή τους

μέ τήν ἐκκλησιαστική ζωή. Ἡ μή ὑπαρξη παιδιῶν χωρίς τήν εὐθύνη τῶν συζύγων, δέν διασπᾷ τήν ἐν Χριστῷ συζυγία.

Ἡ χριστιανική παραδοσιακή οἰκογένεια ἀποτελεῖται ἀπό πατέρα, μητέρα καί παιδιά, καί σέ αὐτήν τήν οἰκογένεια τά παιδιά ἀναπτύσσονται, γνωρίζοντας τήν μητρότητα καί τήν πατρότητα πού θά εἶναι ἀπαραίτητα στοιχεῖα στήν μετέπειτα ἐξέλιξή τους.

Ἐξ ἄλλου, ὅπως φαίνεται στό «Εὐχολόγιο» τῆς Ἐκκλησίας, ὑπάρχει σαφέστατη σύνδεση μεταξύ τῶν Μυστηρίων τοῦ Βαπτίσματος, τοῦ Χρίσματος, τοῦ Γάμου, τῆς Ἐξομολογήσεως καί τῆς Θείας Κοινωνίας τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση αὐτῆς τῆς σύνδεσης δημιουργεῖ ἐκκλησιολογικά προβλήματα.

Ἐπομένως, βαπτίζομαστε καί χριόμαστε γιά νά κοινωνήσουμε τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Γίνεται ὁ Γάμος ὥστε οἱ σύζυγοι καί ἡ οἰκογένεια νά συμμετέχουν στό Μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας καί νά κοινωνοῦν τοῦ Σώματος καί τοῦ Αἵματος τοῦ Χριστοῦ. Κάθε διάσπαση τῆς σχέσεως αὐτῆς τῶν Μυστηρίων συνιστᾷ τήν ἐκκοσμίκευση.

Ἡ Ἐκκλησία βασίζεται σέ αὐτήν τήν Παράδοση, πού δόθηκε ἀπό τόν Θεό στούς Ἁγίους, καί δέν μπορεῖ νά ἀποδεχθῇ κάθε ἄλλη μορφή Γάμου, πολλῶ δέ μᾶλλον τόν λεγόμενο «ὁμοφυλοφιλικό γάμο».

4. Σέ ἓνα εὐνομούμενο Κράτος ἡ Πολιτεία μέ τά συντεταγμένα ὄργανά της ἔχει τήν ἀρμοδιότητα νά καταρτίζη νομοσχέδια καί νά ψηφίζη νόμους, ὥστε στήν κοινωνία νά ὑπάρχη ἐνότητα, εἰρήνη καί ἀγάπη.

Ἡ Ἐκκλησία, ὅμως, εἶναι θεσμός ἀρχαιότατος, ἔχει διαχρονικές παραδόσεις αἰώνων, συμμετέχει σέ ὅλες τίς κατά καιρούς δοκιμασίες τοῦ λαοῦ, συνετέλεσε ἀποφασιστικά στήν ἐλευθερία του, ὅπως φαίνεται ἀπό τήν ἱστορία, τήν παλαιότερη καί τήν πρόσφατη, καί πρέπει ὅλοι νά στέκονται μέ σεβασμό, τόν ὁποῖο κατά καιρούς διακηρύσσουν. Ἄλλωστε καί ὅλοι οἱ ἄρ-

χοντες, εκτός από μερικές εξαιρέσεις, είναι δυνάμει και ενεργεία μέλη της. Η Εκκλησία ούτε συμπολιτεύεται ούτε αντιπολιτεύεται, αλλά πολιτεύεται κατά Θεόν και ποιμαίνει όλους. Γι' αυτό και έχει ιδιαίτερο λόγο που πρέπει να γίνεται σεβαστός.

Στό θέμα του λεγομένου «πολιτικού γάμου των όμοφυλοφίλων», ή Ίερά Σύνοδος όχι μόνον δέν μπορεί να σιωπήσει, αλλά πρέπει να όμιλήσει, από αγάπη και φιλανθρωπία σε όλους. Γι' αυτό ή Ίεραρχία της Εκκλησίας της Ελλάδος στην πρόσφατη απόφασή της μέ όμόφωνο και ένωτικό τρόπο, για λόγους τούς όποιους αιτιολόγησε, δήλωσε ότι «είναι κάθετα αντίθετη προς τό προωθούμενο νομοσχέδιο».

Και αυτή ή σαφής απόφασή της στηρίζεται στό ότι «οί έμπνευστές του νομοσχεδίου και οί συνευδοκοῦντες σε αυτό προωθοῦν τήν κατάργηση της πατρότητας και της μητρότητας και τήν μετατροπή τους σε οὐδέτερη γονεϊκότητα, τήν έξαφάνιση των ρόλων των δύο φύλων μέσα στην οικογένεια και θέτουν πάνω από τά συμφέροντα των μελλοντικών παιδιών τίς σεξουαλικές επιλογές των όμοφυλοφίλων ενηλίκων».

Επί πλέον, ή θέσπιση της «υίοθεσίας παιδιών» «καταδικάζει τά μελλοντικά παιδιά να μεγαλώνουν χωρίς πατέρα ή μητέρα σε ένα περιβάλλον σύγχυσης των γονεϊκών ρόλων», αφήνοντας δέ άνοικτό παράθυρο για τήν λεγόμενη «παρένθετη κύηση», που θά δώσει κίνητρα «για τήν έκμετάλλευση εύάλωτων γυναικών» και αλλοίωση του ίεροῦ θεσμοῦ της οικογενείας.

Όλα αυτά ή Εκκλησία, ή όποία πρέπει να εκφράζει τό θέλημα του Θεοῦ και να καθοδηγεί όρθόδοξα τά μέλη της, δέν μπορεί να τά αποδεχθῇ, διότι διαφορετικά θά προδώσει τήν αποστολή της. Και τό κάνει αυτό όχι μόνο από αγάπη στα μέλη της, αλλά από αγάπη και στην ίδια τήν Πολιτεία και τούς θεσμούς της, ώστε να προσφέρουν στην κοινωνία και να συντελοῦν στην ένότητά της.

Αποδεχόμαστε, βέβαια, τά δικαιώματα των ανθρώπων τά όποια κινούνται σε έπιτρεπτά όρια, σε συνδυασμό μέ τίς ύποχρεώσεις τους, αλλά ή νομιμοποίηση του απολύτου «δικαιωμα-

τισμοῦ», πού εἶναι θεοποίηση τῶν δικαιωμάτων, προκαλεῖ τήν ἴδια τήν κοινωνία.

5. Ἡ Ἐκκλησία ἐνδιαφέρεται γιά τήν οἰκογένεια, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τό κύτταρο τῆς Ἐκκλησίας, τῆς κοινωνίας καί τοῦ Ἔθνους. Σέ αὐτό πρέπει νά συντείνει καί ἡ Πολιτεία, ὅπως διαλαμβάνεται στό ἰσχύον Σύνταγμα ὅτι «ἡ οἰκογένεια ὡς θεμέλιο τῆς συντήρησης καί προαγωγῆς τοῦ Ἔθνους, καθώς καί ὁ Γάμος, ἡ μητρότητα καί ἡ παιδική ἡλικία τελοῦν ὑπό τήν προστασία τοῦ Κράτους» (ἄρ. 21).

Σύμφωνα δέ μέ τόν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού εἶναι νόμος τοῦ Κράτους (590/1977), «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος συνεργάζεται μετά τῆς Πολιτείας, προκειμένου περί θεμάτων κοινού ἐνδιαφέροντος ὡς... τῆς ἐξυψώσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ γάμου καί τῆς οἰκογενείας» (ἄρ. 2).

Ἔτσι, προτρέπουμε τήν Πολιτεία νά προβῇ στήν ἀντιμετώπιση τοῦ Δημογραφικοῦ προβλήματος «πού ἐξελίσσεται σέ βόμβα ἔτοιμη νά ἐκραγεῖ» καί εἶναι τό κατ' ἐξοχήν ἐθνικό θέμα τῆς ἐποχῆς μας, τοῦ ὁποίου ἡ ἐπίλυση ὑπονομεύεται ἀπό τό πρὸς ψήφιση νομοσχέδιο, καί τήν καλοῦμε νά ὑποστηρίξη τίς πολύτεκνες οἰκογένειες πού προσφέρουν πολλά στήν κοινωνία καί τό Ἔθνος.

Ὅλα τά ἀνωτέρω ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀνακοινώνει σέ ὅλα τά μέλη της «μέ αἶσθημα ποιμαντικῆς εὐθύνης καί ἀγάπης», διότι ὄχι μόνο ὁ λεγόμενος «γάμος τῶν ὁμοφυλοφίλων» εἶναι ἀνατροπή τοῦ Χριστιανικοῦ Γάμου καί τοῦ θεσμοῦ τῆς πατροπαράδοτης ἑλληνικῆς οἰκογενείας, ἀλλάζοντας τό πρότυπό της, ἀλλά καί διότι ἡ ὁμοφυλοφιλία ἔχει καταδικαστῇ ἀπό τήν σύνολη ἐκκλησιαστική παράδοση, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τόν Ἀπόστολο Παῦλο (Ρωμ. α', 24-32), καί ἀντιμετωπίζεται μέ τήν μετάνοια, ἡ ὁποία εἶναι ἀλλαγὴ τρόπου ζωῆς.

Ἐννοεῖται, βέβαια, ὅτι ὑφίσταται ἡ βασικὴ ἀρχή ὅτι, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία καταδικάζει τήν κάθε ἁμαρτία ὡς ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπό τό Φῶς καί τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, συγχρόνως

ἀγαπᾷ τόν κάθε ἁμαρτωλό, διότι καί αὐτός ἔχει τό «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καί μπορεῖ νά φθάσῃ στό «καθ' ὁμοίωσιν», ἐάν συνεργήσῃ στήν Χάρη τοῦ Θεοῦ.

Αὐτόν τόν ὑπεύθυνον λόγο ἀπευθύνει ἡ Ἱερά Σύνοδος σέ σᾶς, τούς εὐλογημένους Χριστιανούς, τά μέλη της, καί σέ ὅλους ὅσοι ἀναμένουν τόν λόγο της, διότι ἡ Ἐκκλησία «ἀληθεύει ἐν ἀγάπῃ» (Ἐφ. δ', 15) καί «ἀγαπᾷ ἐν ἀληθείᾳ» (Β' Ἰω. α', 1).

† Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
 † Ὁ Καρυστίας καί Σκύρου Σεραφεῖμ
 † Ὁ Μονεμβασίας καί Σπάρτης Εὐστάθιος
 † Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
 † Ὁ Νικοπόλεως καί Πρεβέζης Χρυσόστομος
 † Ὁ Ἱερισσοῦ, Ἀγίου Ὁρους καί Ἀρδαμερίου Θεόκλητος
 † Ὁ Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς Παντελεήμων
 † Ὁ Κίτρους καί Κατερίνης Γεώργιος
 † Ὁ Ἰωαννίνων Μάξιμος
 † Ὁ Ἐλασσῶνος Χαρίτων
 † Ὁ Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων Ἀμφιλόχιος
 † Ὁ Γόρτυνος καί Μεγαλοπόλεως Νικηφόρος
 † Ὁ Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας Δαμασκηνός
 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
 Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ακριβές Αντίγραφον

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης

Ἀρχιμ. Ἰωάννης Καραμούζης